

Obsah

Úvod	3
1. Problém týrania, zneužívania a zanedbávania v literatúre	7
2. Pohľad do minulosti	14
2.1 Medzinárodná ochrana práv dieťaťa	17
2.1.1 Ženevská deklarácia práv dieťaťa	18
2.1.2 Detský fond OSN-UNICEF	18
2.1.3 Deklarácia práv dieťaťa	20
2.1.4 Dohovor o právach dieťaťa	21
3. Týranie dieťaťa - jeho podstata a charakter	27
3.1 Týranie dieťaťa - definícia	30
3.2. Rodina a jej základné funkcie	33
3.2.1 Týranie a zneužívanie dieťaťa v rodine	38
4. Formy týrania dieťaťa	48
4.1 Fyzické (telesné týranie) dieťaťa	48
4.1.1 Telesný trest a jeho využívanie v rodinách	52
4.1.2 Príčiny telesného týrania dieťaťa v rodine a jeho dôsledky	56
4.2 Psychické (emocionálne) týranie dieťaťa	59
4.3 Zanedbávanie ako forma týrania dieťaťa	64
4.4 Sexuálne zneužívanie dieťaťa	72
4.4.1 Formy sexuálneho zneužívania dieťaťa	74
4.4.2 Páchateľ a obeť sexuálneho zneužívania	80
4.4.3 Následky sexuálneho zneužívania a ich prejav na deťati	83
4.4.4 Ochrana dieťaťa pred sexuálnym zneužívaním	87
4.5 Systémové týranie (druhotné ponižovanie)	90
5. Zvláštne formy týrania a zneužívania dieťaťa	93
5.1 Organizované zneužívanie	93

5.1.1 Svetový kongres o problémoch komerčného sexuálneho zneužívania detí	95
5.2 Detská námezdná práca	97
5.3 Münchhausenov syndróm (by proxy)	100
5.4 Kultúrne zvyky ako forma násillia	101
6. Faktory a činitele napomáhajúce týraniu detí	104
6.1 Osobnostné charakteristiky rodičov týrajúcich detí	109
6.2 Dieťa ako objekt týrania, zneužívania a zanedbávania	114
6.3 Prostredie rodiny ako rizikový faktor napomáhajúci týraniu, zneužívaniu a zanedbávaniu dieťaťa	115
7. Starostlivosť o týrané, zneužívané a zanedbávané dieťa a jeho ochrana	120
7.1 Detekcia (odhalenie) týrania dieťaťa	120
7.1.1 Miesto a úloha učiteľa pri detekcii týrania, zneužívania a zanedbávania dieťaťa	121
7.2 Diagnostika týrania a zneužívania dieťaťa	123
7.2.1 Miesto a úloha sociálneho pracovníka pri detekcii a diagnostikovaní týrania a zneužívania dieťaťa	127
7.3 Terapeutický prístup k riešeniu problému týrania, zneužívania a zanedbávania dieťaťa	130
8. Sociálno-právna ochrana dieťaťa	141
8.1 Náhradná rodinná výchova	145
8.1.1 Náhradná rodinná starostlivosť	145
8.1.1.1 Osvojenie	146
8.1.1.2 Zverenie dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča	148
8.1.1.3 Pestúnska starostlivosť	148
8.1.1.4 Opatrovníctvo	151
8.1.2 Ústavná výchova	152
8.1.2.1 Profesionálna náhradná výchova v rodine	155
8.2 Ombudsman - áno či nie?	158
Záver	161
Literatúra	164